

Aan:
M. de Widt en M. de Droog (D66)

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 29-10-2019
NUMMER 81FC7E85
UW BRIEF VAN 30-9-2019
UW NUMMER 81FAD865
BIJLAGE geen

DOMEIN LFO
REFERENTIE M. Blomsma
DOORKIESNUMMER 0618300486
E-MAILADRES Mark.blomsma@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
betreffende het adviesrapport 'Niet alles kan'.

Geachte mevrouw en heer,

Toelichting:

Op 30 september jl. heeft u schriftelijke vragen ingediend naar aanleiding van het korte termijn rapport van de commissie Remkes genaamd 'Niet alles kan' en de mogelijke rol die daarin voor de provincie wordt voorzien. Middels deze brief beantwoorden wij uw vragen.

1. Voor ieder Natura 2000 gebied in de provincie Utrecht zijn doelen gesteld om plant- en diersoorten en vegetatietypen in stand te houden. Kunt u ons vertellen in hoeverre de doelstellingen gehaald gaan worden? Wanneer krijgen we een voortgangsrapportage?

Antwoord:

Onder het PAS werden regelmatig rapportages gemaakt in het kader van de monitoring. Een overzicht daarvan vindt u via de link: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/programma-aanpak-stikstof/monitoring-pas/pas-monitoringsrapportages/> Van geen enkel Natura 2000 gebied in Nederland is nog het oordeel geveld dat het behalen van de doelstellingen niet langer mogelijk is. Na de uitspraak van de Raad van State is nog geen nieuwe planning gemaakt voor landelijke rapportages. Eens per drie jaar rapporteren wij Provinciale Staten over het natuurbeleid. Conform planning zullen wij u de volgende rapportage rond oktober 2020 toesturen. Daarin zullen wij de voortgang van het behalen van de doelen en het uitvoeren van maatregelen opnemen.

2. Deelt u de mening dat het belangrijk is om als overheid op korte termijn met maatregelen te komen, waar natuur en economie baat bij hebben?

Antwoord:

Ja, een balans tussen natuur en economie vormde de basis van het PAS die nu is weggefallen. Aan beide aspecten wordt momenteel interbestuurlijk gewerkt. Daarnaast zijn afspraken gemaakt om vergunningverlening weer mogelijk te maken, recht doende aan de uitspraak van de Raad van State.

Over dit laatste bent u per Statenbrief op 8 oktober jl. geïnformeerd naar aanleiding van het vaststellen van de Beleidsregels intern en extern salderen. Meer informatie over de uit te werken maatregelen staat in de Kamerbrief van 4 oktober jl.

3. Deelt u de mening dat het belangrijk is om daar waar redelijkerwijs mogelijk ook zelf een bijdrage in de vorm van maatregelen aan te leveren als Provincie Utrecht?

Antwoord:

Het is van belang dat er een afgewogen totaalpakket ligt. Dit zal bestaan uit generieke, landelijke, maatregelen van het Rijk én uit een gebiedsgerichte aanpak. Alvorens wij tot een gebiedsgerichte aanpak kunnen komen wordt er echter nog overleg gepleegd met de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over bijvoorbeeld de te hanteren randvoorwaarden bij de aanpak en de financiële afwikkeling.

4. Het adviescollege adviseert over korte termijn maatregelen in de sectoren veehouderij, mobiliteit, industrie en de bouwsector. Wat zijn, gelet op het adviesrapport van Remkes volgens GS de meest haalbare eigen bijdragen op korte termijn voor de Provincie Utrecht?

Antwoord:

Met de onlangs door ons vastgestelde beleidsregels intern en extern salderen die op 11 oktober jl. van kracht zijn geworden voor vergunningsaanvragen worden initiatiefnemers bewogen om emissievrij of per saldo emissievrij te gaan werken om een initiatief te kunnen realiseren. Deze snel ingevoerde maatregel, die moet leiden tot het verminderen van stikstofemissie, geldt ook voor eigen projecten, zoals bijvoorbeeld wegenbouwprojecten.

5. En welke zijn het meest effectief?

Antwoord:

De effectiviteit van maatregelen is afhankelijk van het betreffende gebied. Een gebiedsgerichte aanpak is het beste middel om hier inzicht in te krijgen. Er wordt een landelijke set regels en uitgangspunten vastgesteld voor de gebiedsgerichte aanpak van de stikstofproblematiek. Het is essentieel dat er helderheid is over de mogelijkheden om hiervoor middelen in te zetten zoals geld en grondruil. Omdat vrijwilligheid de basis vormt, is dit afhankelijk van de bereidwilligheid van de in de omgeving gevestigde activiteiten.

6. Remkes schrijft "Het is aan het Rijk en de provincies om keuzes te maken als het gaat om de benutting van vrijgekomen ruimte." Wie wordt uiteindelijk 'eigenaar' van de vrijgekomen ruimte? Kunnen lokale inspanningen van overheden ook benut worden in de eigen omgeving?

Antwoord:

U doelt hier op het in het Advies van Remkes genoemde extern salderen via een door de overheid op te richten depositiebank. Deze bank ontvangt (of koopt) stikstof van een stoppend stikstof gevend project en de bank wijst stikstof toe aan een groeiend stikstof ontvangend project, zodanig dat er per saldo geen toename van stikstofdepositie is. Via dit mechanisme kan de overheid sturen op prioritering van de schaarse ruimte. Voorwaarden is in ieder geval de borging van een voldoende daling van de achtergronddepositie. Ook lokale inspanningen van overheden kunnen via dit systeem bediend worden. Remkes adviseert over deze optie eerst nader onderzoek te doen.

7. Is met de terreinbeherende organisaties al geïnventariseerd waar samengewerkt kan worden om een versnelling te bereiken, voor het creëren van nieuwe natuur of bufferzones? Wanneer kunnen we informatie krijgen over de mogelijkheden die hiervoor in Utrecht zijn?

Antwoord:

Deze inventarisatie heeft nog niet plaats gevonden. De eerste focus van alle provincies ligt conform de

bestuurlijke afspraken op het afronden van de uitvoering van alle PAS maatregelen in de Natura 2000 gebieden, ondanks het vervallen van het PAS.

8. In de Samenwerkingsagenda Landbouw, ondersteunend aan de Landbouwisie van de Provincie Utrecht uit 2018, is als doelstelling afgesproken dat ten minste de helft van de agrarische bedrijven in Utrecht in 2030 natuurinclusief werkt. Deelt u de mening dat de Provincie deze doelstellingen naar voren dient te halen voor agrarische bedrijven nabij Natura 2000 gebieden om zo natuur en economie weer meer lucht te geven?

Antwoord:

Zoals de commissie Remkes aangeeft zullen via een gebiedsgerichte aanpak de mogelijkheden worden verkend om de stikstofemissies terug te dringen rondom de Natura 2000 gebieden. Daarbij zullen we in samenhang kijken naar andere opgaven zoals de Samenwerkingsagenda landbouw, klimaat en bodemdaling. Het is nog te vroeg om specifieke maatregelen, zoals het naar voren halen van de doelstellingen aangaande natuurinclusieve agrarische bedrijven, nu al vast te leggen.

9. Remkes benoemt specifiek ook provinciale wegen in het advies. Snelheidsverlaging is een maatregel die relatief snel te nemen is. "Het Adviescollege adviseert een snelheidsverlaging door te voeren op rijks- en provinciale wegen, zo nodig gedifferentieerd naar wegen of gebieden, waarbij de snelheidsbeperkende maatregelen worden gericht op aantoonbare effecten in kwetsbare Natura 2000-gebieden." (blz.28) Het effect voor provinciale wegen van 80 en 60 km per uur is niet vermeld in het rapport. Overweegt u snelheidsverlaging op provinciale wegen?

Antwoord:

In de kamerbrief van 4 oktober jl. wordt aangegeven dat snelheidsverlaging op Rijkswegen én provinciale wegen gebiedsgericht plaats kan vinden, daar waar het leidt tot daling van de stikstofdepositie. De provinciale inventarisatie van mogelijke gebiedsgerichte maatregelen is nog niet afgerond.

10. Wat is - in grote lijnen - het macro-effect van algehele snelheidsverlaging op provinciale wegen met 10 of 20 km per uur in de Provincie Utrecht in termen van stikstof, CO₂-uitstoot, fijnstof, geluid en doorstroming? Hoeveel ruimte kan deze specifieke maatregel scheppen voor de gewenste ontwikkelingen die tot stilstand zijn gekomen?

Antwoord:

De effecten van snelheidsverlaging zijn positief op de uitstoot van stikstof, fijnstof en CO₂ en zorgen daarnaast voor een geluidreductie. Voorwaarde hiervoor is wel dat de doorstroming niet verslechtert. Dit hangt af van de situatie en van de vraag of een maatregel bij één weg wordt ingezet of bij een netwerk. De maatregel zal in principe géén ruimte scheppen voor de ontwikkelingen die vanwege de uitspraak van de Raad van State tot stilstand zijn gekomen. De korte termijn bronmaatregelen zijn ten behoeve van de benodigde stikstofdepositie-reductie in de stikstofgevoelige natuur en, zoals aangegeven in de kamerbrief van 4 oktober jl., ten behoeve van de legalisatie van voormalig (onder het PAS) vergunningsvrije activiteiten. Alleen indien dergelijke maatregelen worden ingezet als externe saldering voor projecten kunnen zij ruimte voor (lokale) ontwikkelingen creëren. Dit is van de situatie afhankelijk.

11. Uitgaande van de ligging van Natura2000 gebieden in onze provincie, welke wegen (of weggedelen) zouden bij een specifieke aanwijzing in aanmerking komen voor snelheidsverlaging?

Antwoord:

De stikstofdepositie van wegen wordt volgens de landelijke normen toegerekend tot een afstand van 5 km van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Alle wegen binnen deze afstand komen in principe dus in aanmerking.

12. Uit de grafiek op blz.27 in het rapport blijkt dat files een hogere uitstoot veroorzaken. Kan dit argument worden meegewogen bij het realiseren van de voorgenomen oplossingen voor knelpunten in de verkeersdoorstroming nabij Natura2000-gebieden?

Antwoord:

Ja, de stikstofuitstoot en resulterende deposities worden al meegenomen bij het uitvoeren van trajectstudies. Indien betere doorstroming zorgt voor een stikstofreductie dan maakt dit onderdeel uit van de studie en het afwegingskader.

13. Is al verkend in hoeverre verschillende industriële sectoren een negatieve bijdrage leveren aan de stikstofdepositie van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden?

Antwoord:

Nee, er is geen specifieke verkenning naar uitgesplitste industriële sectoren gedaan.

14. Welke maatregelen zijn nodig, welk (activerend) beleid kan worden gevoerd vanuit de provincie?

Antwoord:

Generiek beleid voor specifieke sectoren valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Provincies staan aan de lat voor de coördinatie van de gebiedsspecifieke aanpak.

15. Welke kansen ziet GS voor het stimuleren van de toepassing van nieuwe technieken en innovaties in de industriële sector in de provincie Utrecht?

Antwoord:

Op dit moment zijn de kansen nog niet in beeld gebracht. Er liggen kansen in bijvoorbeeld de herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen waar ook de emissies kunnen worden teruggedrongen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan gasloze terreinen en het verminderen van mobiliteit op de terreinen. Een van de drie speerpunten in de REA (regionaal economische agenda) is het creëren van een toekomstbestendige leefomgeving. Stikstofbeperkende maatregelen dragen hieraan bij. De REA vormt het kader voor de uitvoeringstaken van de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM). Van daaruit kunnen ook innovatieve oplossingen voor de industriële sector worden ondersteund in business development en financiering."

16. Zijn hier impulsen mogelijk in het kader van de Regio FoodValley?

Antwoord:

In de Regiodeal Foodvalley spoor 1 (Versnelde transitie van de primaire sector) worden mogelijkheden meegenomen om meekoppelkansen te benutten, zoals maatregelen om stikstofuitstoot te verminderen.

17. Tot slot, ziet u bredere kansen om met innovaties tot oplossingen te komen voor de stikstofproblematiek? Zo ja, welke? Bent u bereid onderwijs en bedrijfsleven hierover mee te laten denken?

Antwoord:

Het ministerie van LNV staat voor de implementatie van innovatie en andere generieke maatregelen aan de lat en daarmee het laten meedenken van onderwijs en bedrijfsleven. Waar provinciaal kansen worden gezien, zullen deze zeker worden benut.

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,